

AFSNIT IV

SÆRLIGE CIVILE SAGERS BEHANDLING

Kapitel 23-29

Til §§ 268-299

Som det fremgår af betænkningens afsnit IX, kap. 6, har kommissionen ikke foretaget en tilbundsgående vurdering af reglerne om behandlingen af særlige civile sager, men alene foretaget de justeringer, der følger af kommissionens øvrige forslag, herunder forslaget om, at Grønlands Landsrets beføjelser som 1. instans overføres til Retten i Grønland. Desuden er der foretaget en vis sproglig ajourføring.

Den eneste nye bestemmelse, som er foreslået indføjet, fremgår af § 268, hvor der som en indledning til reglerne på de forskellige områder foreslås fastslået, at reglerne om civile sager finder anvendelse i det omfang, der ikke findes særlige bestemmelser, og med de ændringer, der følger af sagernes forskellighed. Et sådant princip må allerede anses for gældende.

Kredsretterne bevarer efter lovforslaget kompetencen til at afgøre sager om prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse og prøvelse af adoption uden samtykke. Det er overvejet, om disse sager burde foreslås overført til Retten i Grønland, da der ikke er ret mange – om nogen – sager af disse typer. Der er imidlertid ikke fundet grundlag for at foreslå noget sådant, da overvejelserne herom må ske i sammenhæng med en revision af de materielle regler, og da de gældende regler ikke har givet anledning til problemer. Hertil kommer, at der kan være mange gode grunde til, at disse sager fortsat behandles lokalt, ligesom en sag vil kunne henvises efter de almindelige regler, hvis den skulle give anledning til særlige juridiske problemer.

AFSNIT V

KRIMINALSAGERS BEHANDLING

Kapitel 30

Almindelige bestemmelser

Kriminalretsplejens område mv.

Til § 300

Bestemmelsen fastlægger området for kriminalretsplejen ved angivelse af, hvilke sager der behandles efter reglerne i afsnittet om kriminalsagers behandling. Det følger således af bestemmelsen, der til dels svarer

til den danske retsplejelovs § 683, at kriminalsager behandles efter reglerne i dette afsnit, medmindre andet er særligt bestemt ved lov.

Undtagelsen i bestemmelsens 2. led skal navnlig ses i sammenhæng med forslaget om at indføre privat påtale i visse kriminalsager, jf. nærmere bemærkningerne til § 302. I disse tilfælde vil sagen således skulle behandles efter reglerne om civile sagers behandling, jf. § 302, stk. 1. Hertil kommer, at der i lovgivningen kan være fastsat særlige bestemmelser om, hvordan visse kriminalsager skal behandles. Disse særlige bestemmelser vil som hovedregel supplere reglerne i retsplejeloven.

Ifølge hjemmestyreordningen er retsplejen et rigs-anliggende, men hjemmestyreordningen er ikke til hinder for, at der ved landstingslov eller landstingsforordning – inden for et sagsområde, som efter hjemmestyreloven hører under hjemmestyret – som et accessorium til den materielle regulering fastsættes visse regler af retsplejemæssig karakter, som er nødvendige som led i den materielle regulering.

De retssikkerhedsgarantier, der for den tiltalte ligger i, at en sag behandles efter reglerne om kriminalsagers behandling, er så væsentlige, at alene rigslovgivning bør kunne undtage bestemte sagstyper fra udgangspunktet i bestemmelsen om, at kriminalsager behandles efter reglerne i dette afsnit. Som følge deraf sigter undtagelsen i bestemmelsens 2. led alene til rigslovgivning.

Til § 301

Den foreslåede bestemmelse, der i et vist omfang svarer til den danske retsplejelovs § 684, gør bestemmelserne om kriminalsagers behandling anvendelige i en række sager, der med hensyn til retsfølgen har en vis lighed med kriminalsager, men som ikke omfattes af begrebet »kriminalsager« i § 300.

Sagstyperne, der er omtalt nærmere nedenfor, har som lighedspunkt, at retsfølgen over for den, som sagen retter sig imod, er så indgribende, at det ud fra retssikkerhedsmæssige overvejelser skønnes, rigtigst, at sagen behandles i kriminalretsplejens form. I modsat fald ville de sager, der omfattes af bestemmelsen, skulle behandles efter reglerne om civile sagers behandling. Dette ville bl.a. indebære, at forhandlingsprincippet ville finde anvendelse, jf. herved betænkningens afsnit IX, kap. 1.

I bestemmelsens 1. led er det fastsat, at reglerne om kriminalsagers behandling anvendes i sager, hvor dette er særligt bestemt ved lov, landstingslov eller landstingsforordning. Derved åbnes mulighed for, at det i